
Madhyamakashastra Stuti

మధ్యమకశాస్త్రస్తుతిః

Document Information

Text title : Madhyamakashastra Stuti

File name : madhyamakashAstrastutiH.itx

Category : misc, buddha, stuti

Location : doc_z_misc_general

Transliterated by : DSBC staff

Proofread by : Miroj Shakya

Acknowledge-Permission: Prof. Miroj Shakya, Text Nagarjuna Institute of Exact Methods,

Digital Sanskrit Buddhist Canon Project, University of the West <https://www.dsbcproject.org/>

Latest update : March 8, 2025

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

March 8, 2025

sanskritdocuments.org

మధ్యమకశాస్త్రస్తుతిః

యద్బుద్ధైరిహ శాసనం నవవిధం సూత్రాది సక్కిర్తితం
లోకానాం చరితానురోధనిపుణం సత్యద్వయాపాశ్రయమ్ ।
తస్మిన్ రాగనిరాకృతౌ నహి కథా ద్వేషక్షయే జాయతే
ద్వేషస్యాపి నిరాకృతౌ నహి కథా రాగక్షయే జాయతే ॥ ౧॥

మానాదేరపి యత్ క్షయాయ వచనం నాన్యం మలం హన్తి తత్
తస్మాద్వయాపితరం న తత్ర చ పునస్తాస్తా మహార్థాః కథాః ।
మా మోహస్య పరిక్షయాయ తు కథా క్లేశానశేషానసౌ
హన్యాన్మోహసమాశ్రితా హి సకలాః క్లేశా జినైర్భాషితాః ॥ ౨॥

మోహస్యాస్య పరిక్షయాయ చ యతో దృష్టాః ప్రతీత్యాదయ-
స్తత్త్వం తత్ ప్రతిపచ్చ నైవ సుగతైః సక్కిర్తితా మధ్యమా ।
కాయో ధర్మమయో మునేః స చ యతః సా శూన్యతేత్సుచ్యతే
బుద్ధానాం హృదయం స చాపి మహతీ విద్యేతి సక్కిర్త్యతే ॥ ౩॥

యస్మాత్సర్వగుణాకరోఽయముదితో బుద్ధైరతస్తత్కథా
శాస్త్రే మధ్యమకేఽథ విస్తరతరా ముఖ్యాత్మనా వర్ణితా ।
కారుణ్యద్రుతచేతసా ప్రవచనం బుద్ధ్యా యథావస్థితం
బుద్ధానాం తనయేన తేన సుధియా నాగార్జునేనాదరాత్ ॥ ౪॥

గమ్భీరం జినశాసనం న హి జనో యో వేత్తి తత్సంవిదే
మాస్త్విన్ద్యాద్ వచనః పృథజ్నిగదితుం వాఙ్మన్త్రి తత్త్వం చ యే ।
అన్యే యేఽపి కుబుద్ధయః ప్రవచనం వ్యాచక్షతే చాన్యథా
తేషాం చాపి నిరాకృతౌ కృతమిదం శాస్త్రం హతాన్తర్ద్వయమ్ ॥ ౫॥

స్పష్టం రాహులభద్రపాదసహితో నాగార్జునో తన్మతం
దేవేనాప్యనుగమ్యమానవచనః కాలం చిరం దిష్టవాన్ ।
తచ్ఛాస్త్రప్రవివేకనిశ్చితధియస్తీర్థ్యాన్ విజిత్యాఖిలాం-
స్తచ్ఛిష్యాః అపి శాసనం మునివరస్యాదిష్టవన్తశ్చిరమ్ ॥ ౬॥

ఆయాతాయ శిరోఽర్ధిన్నే కరుణయా ప్రోత్కృత్య దత్త్వా శిరః
సంయాతే తు సుఖావతీం జనసుతే నాగార్జునే తత్కృతాః ।
గ్రన్థాః శిష్యగణాశ్చ తేఽపి బహునా కాలేన నాశం గతాః
తత్త్వార్కేఽస్తమితేఽధునా న హి మతం స్పష్టం తదస్తి క్వచిత్ ॥ ౭॥

ఉత్పిష్టా రచితార్థమాత్రనిపుణే దురగ్గతే సత్పథాద్
ఉన్మత్తేఽథ నిపీయ తర్కమదిరాం లోకేఽధునా భూయసా ।
సర్వజ్ఞోదితతత్త్వబోధరహితే బౌద్ధే మతే వ్యాకులే
ధన్యోఽసౌ క్షణమప్యపాస్య విమతిం యః శూన్యతాం గాహతే ॥ ౮॥

భీత్యా వస్తునిబన్ధనోపరచితైర్యః శాస్త్రపాశైర్వృత-
శ్చిత్తోఽన్యత్కృత్య చ యాతి వస్తుపరిణాం చైకో మృగోఽసౌ మహాన్ ।
తం ప్రత్యద్య న చిన్తయా మమ గుణశ్చైకస్తు యో నాధునా
తం ప్రత్యేవ తదన్యశాస్త్రమథనీ వృత్తిః కృతేయం మయా ॥ ౯॥

దృష్ట్వా సూత్రసముచ్చయం పరికథాం రత్నావలీం సంస్తుతి-
రభ్యస్యాతిచిరం చ శాస్త్రగదితాస్తాః కారికా యత్నతః ।
యుక్త్యాఖ్యామథ షష్టికాం సవిడలాం తాం శూన్యతాసప్తతిం
యా చాసావథ విగ్రహస్య రచితా వ్యావర్తినీ తామపి ॥ ౧౦॥

దృష్ట్వా తచ్ఛతకాదికం బహువిధం సూత్రం గభీరం తథా
వృత్తిం చాప్యథ బుద్ధపాలితకృతాం సూక్ష్మాం చ యద్భావినా ।
పారమృర్యసమాగతం ప్రవిచయాచ్ఛాసాదితం యన్మయా
పిణ్డీకృత్య తదేతదున్నతధియాం తుష్టౌ సమావేదితమ్ ॥ ౧౧॥

చిన్తామణ్డల ఏష తర్కమథనః సాక్షాదిహావస్థితాన్
ఆర్థాన్ సమ్యగనాకులాన్ పటుధియాం వాగాంశుభిర్భాసయన్ ।
వృత్తిం స్పష్టతరామిమాం చ విదధచ్చన్ద్రోఽధునా కీర్తిమాన్
లోకానామదితో నిహన్తి విమతీః సాన్ధ్యానకారైః సహ ॥ ౧౨॥

కృత్వా వృత్తిమిమామనాకులపదాం సత్ప్రక్రియామాదరాత్
శ్రాద్ధానాం సుధియాం న నిశ్చయవిధౌ యుక్త్యాగమాపాశ్రయామ్ ।
యత్పుణ్యం మమ శూన్యతేవ విపులం తేనైవ లోకోఽఖిల-
స్యక్వైవ దృష్టిగణం ప్రయాతు పదపీం సర్వప్రపశ్చచ్ఛిదామ్ ॥ ౧౩॥

శాస్తారం ప్రణిపత్య గౌతమమహం తద్ధర్మతావస్థితాన్

సముబ్ధాన్ సకలం జినాత్మజగణం ధర్మం చ తైర్భాషితమ్ ।
చక్షుర్భూతమనంతబుద్ధవచనస్యాలోచనే దేహినాం
యోఽముం మధ్యమకం చకార కృపయా నాగార్జునస్తం నమే ॥ ౧౪॥
ఇతి శ్రీ ఆచార్యచన్ద్రకీర్తికృతా మధ్యమకశాస్త్రస్తుతిః సమాప్తా ॥

——
Madhyamakashastra Stuti

pdf was typeset on March 8, 2025

——

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

